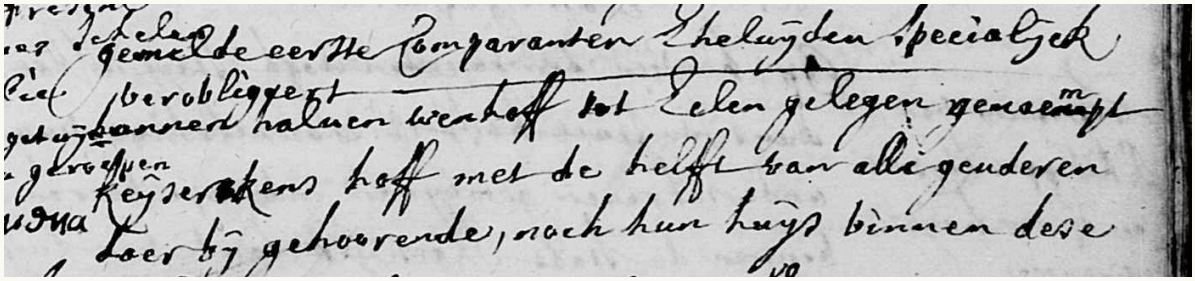
De halve hof van Elisabeth Housmans en Andries Coenen in Elen

De hofnaam in 1718 en de erfgenamen van Andries in 1732

Op 9 april 1718 verschijnen Andries Coenen en zijn vrouw Lijsbet Housmans bij Laurens Fabri in Maaseik. Ze hebben duizend Maaseikse gulden ontvangen van Glaed Jacobs. Voor het kapitaal en de rente verbinden ze onder meer hun halve winhof te Elen. In de omschrijving staat de hofnaam, gelezen als “Keyserkens hoff”. De schrijver heeft midden in dat woord een letter bijgewerkt.

Fabri, register 5, p. 131, onderaan. De hele bladzijde staat op p. 4.

Dezelfde vrouw, dezelfde plaats en hetzelfde aandeel

In 1750 verklaart Elisabeth als weduwe dat de halve hof te Elen haar toebehoort. Zij liet huis, schuurtje en stallen met eigen geld opbouwen. Door de combinatie van persoon, plaats en aandeel is het sterk waarschijnlijk dat zij dezelfde hof bedoelt als in 1718. De schenking van 1750 geeft geen hofnaam.

Twee zusters met een aandeel

Ook Anna Maria Housmans beschikte in haar testament van 1747 over haar aandeel in een Elense winhof. Zij kende het vruchtgebruik toe aan advocaat Petrus Coolen en Maria Helena Denckens. Of haar aandeel de wederhelft van de genoemde hof was, blijft open. Een latere akte die beide aandelen omschrijft, kan dit toetsen.

1718 · de hofnaam op p. 131 bij Fabri

1747 · het aandeel van Anna Maria, fol. 142v–143r

1750 · de halve hof van Elisabeth, fol. 143r

De familie Coenen in drie akten

31 oktober 1711 · huwelijksvoorwaarden

Franciscus Craens noemt Andries geboortig uit een plaats onder Havert, in het land van Gulik, en inmiddels burger van Maaseik. De plaatsnaam vóór Havert is lastig te lezen. Isenbruch is een mogelijke moderne identificatie. Elisabeth Housmans en Andries tekenen de voorwaarden voor hun voorgenomen huwelijk. Als hij zonder lijfserven sterft, voorziet hij tweehonderd patakons voor zijn verwanten of erfgenamen. De regeling op zichzelf bepaalt niet of het paar kinderen kreeg.

21 juli 1724 · Andries en Elisabeth verschijnen samen

Voor dezelfde notaris verschijnen zij persoonlijk als echtgenoten en burgers van Maaseik. Zij machtigen Henricus de Saive, koopman in Dordt, in verband met een obligatie van duizend Hollandse gulden op Holland en West-Friesland. Een toevoeging in de marge noemt de overleden broer Arit Coenen. Deze Hollandse obligatie en de Maaseikse lening van 1718 hebben verschillende partijen en munteenheden.

12 december 1725 · de weduwe

Een kwitantie naast de eerste bladzijde van de huwelijksvoorwaarden noemt een betaling uit het legaat door Elisabeth, weduwe van Andries. De twee oorspronkelijke akten begrenzen zo zijn overlijden. Op 21 juli 1724 trad hij nog zelf op en op 12 december 1725 was Elisabeth weduwe.

2 januari 1732 · Paulus, Maria en Lenaert

Naast de volgende bladzijde staat een afzonderlijk gedateerde kwitantie. Lenaert Lemmens treedt op voor zijn vrouw Maria Coenen, dochter van wijlen Paulus Coenen. Paulus was volgens de tekst een broer van wijlen Andries. Maria was dus een nicht van Andries en een aangetrouwde nicht van Elisabeth. De namenindex groepeert Lenaert en Maria onder 12 december 1725. De twee gedateerde aantekeningen staan apart op de beelden 1235 en 1236.

De familierelatie met Maria betreft de zijde Coenen. De formulering geeft geen ouders voor Elisabeth en geen verwantschapsgraad met Harlindis Benaers.

Eerder familiearchief · de indexvermeldingen van 1711 en 1724

Wat de akte van 1760 nog moet uitwijzen

De drie opeenvolgende indexnummers

In de Maaseikse namenindex van notaris J.A. Prinssen staat nr. 168 op 24 december 1759 (grond van Beckers onder Roosteren). Nr. 169, II–212cd, is de lening van 29 januari 1760 met de “Keijsershof” te Elen als onderpand. Op 4 februari volgt nr. 170 (o.a. Bous en Deben). De eerder gecontroleerde reeks op film 1462287, item 1, bevat in die januariweek juist nrs. 401 en 402. Het oorspronkelijke stuk nr. 169 is nog niet gelokaliseerd.

Wie spreekt er in 1760?

De index vermeldt Elisabeth, weduwe van Andries Coenen, en Maria Helena Denckens, weduwe van advocaat Petrus Coolen. De samenvatting spreekt van “haren hof”. Pas de aanhef en de dispositie laten zien van wie dat bezittelijk voornaamwoord is en of Elisabeth zelf verscheen. Op 9 mei 1764 heet de doopmeter bij het gezin Heijligers–Koolen Elisabeth Housmans. De doopregel vermeldt geen echtgenoot of woonplaats van de meter.

Welke Petrus blijft mogelijk?

Binnen deze vergelijking zijn er twee volwassen kandidaten voor de Maaseikse dopeling van 1 januari 1693. De eerste is Peter, man van Anna Wolters, in Kessel bij Goch en later op De Roepaan. De tweede is Petrus, man van Petronella Severijns, in 1725 vader in Elen. De Elense overlijdensregel van 27 september 1747 noemt een Petrus zonder ouders of echtgenote. Geen van de hier gelezen notariële akten wijst de dopeling aan.

Welke tekst zou onderscheid maken?

Hendrickx vermeldt het testament van Elisabeth, weduwe Coenen, te Luik op 18 juli 1754 bij P.G.L. Lenaerts. Hij schreef dat de opgesomde stukken destijds in het stadsarchief te Maaseik werden bewaard. Een aanwijsbaar levende zoon van Petrus en Harlindis Benaers zou in 1754 de gelijkstelling met de in 1747 overleden man tegenspreken. Voor de koppeling met Anna Wolters of met het gezin Severijns blijft een identificerend gegeven nodig.

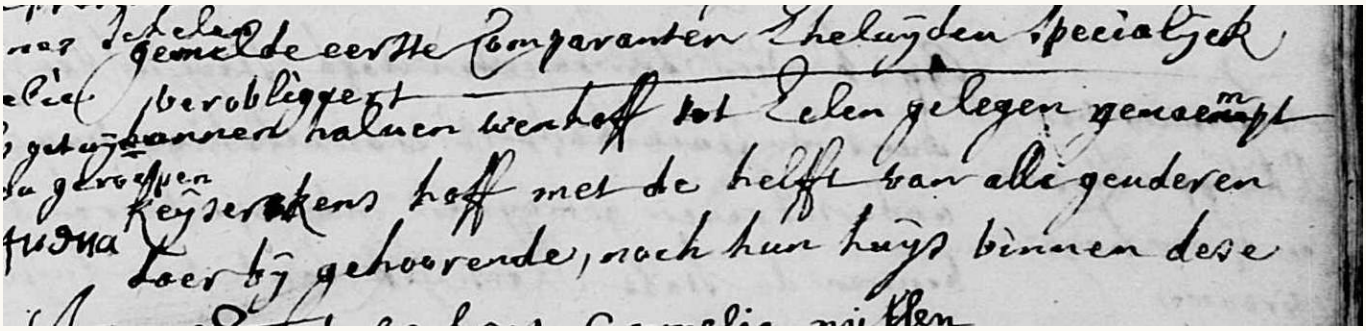
De Maaseikenaar 1995/4 · testamentenlijst, gedrukte p. 202

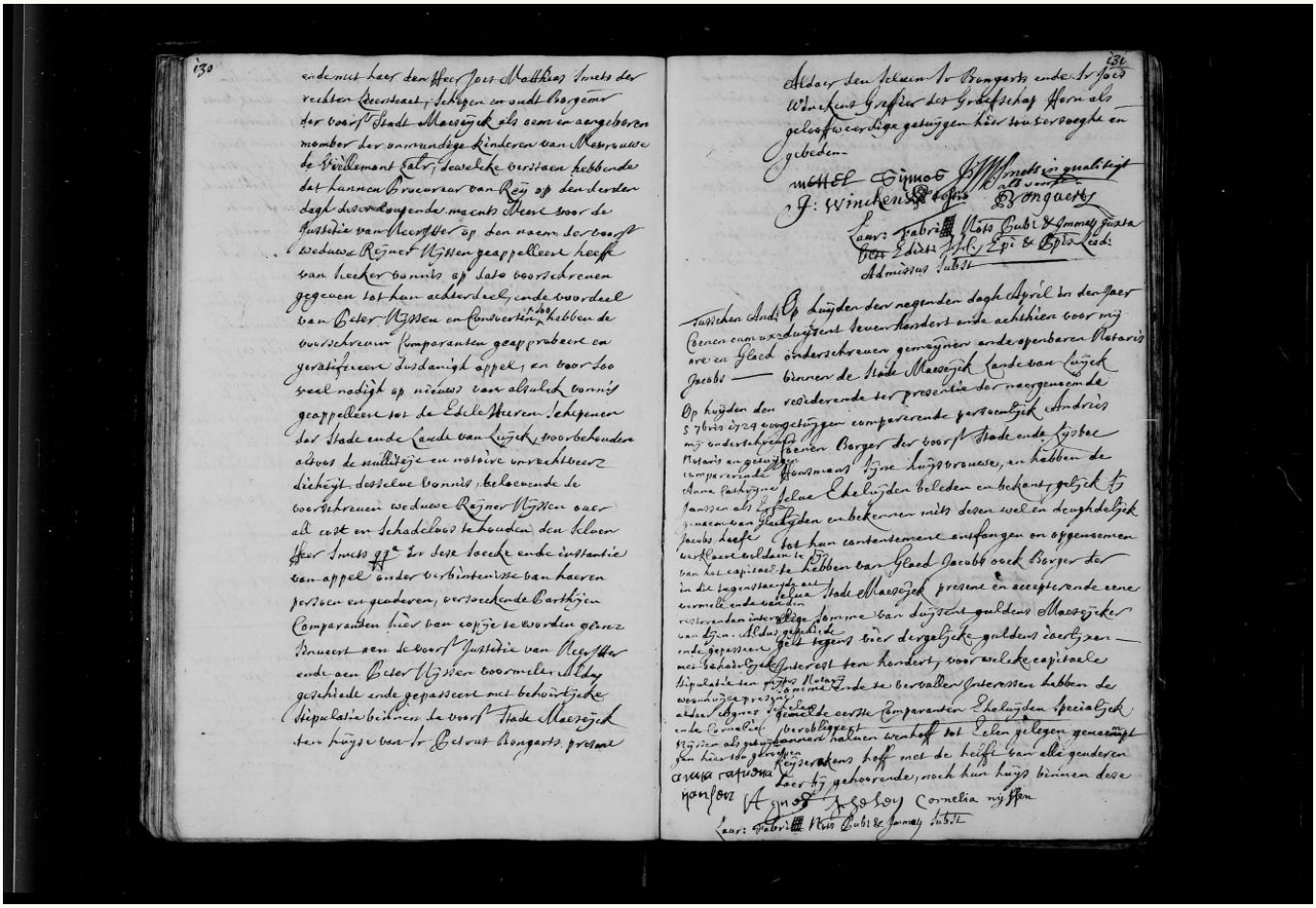
Elen · de overlijdens in september en oktober 1747

9 april 1718

Het onderpand en de hofnaam

Rijksarchief Hasselt · Laurens Fabri, register 5, p. 131, rechterblad · DGS 009003916, beeld 70. De lening begint halverwege de bladzijde. In de linkermarge staat de latere kwijting van 5 september 1724 door Anna Catharina Janssen, echtgenote van Glaed Jacobs.

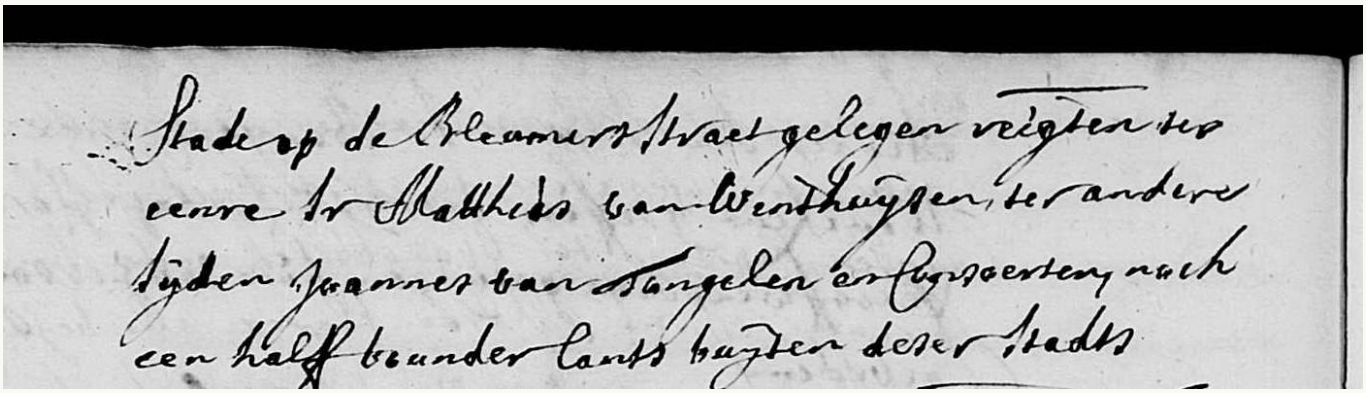

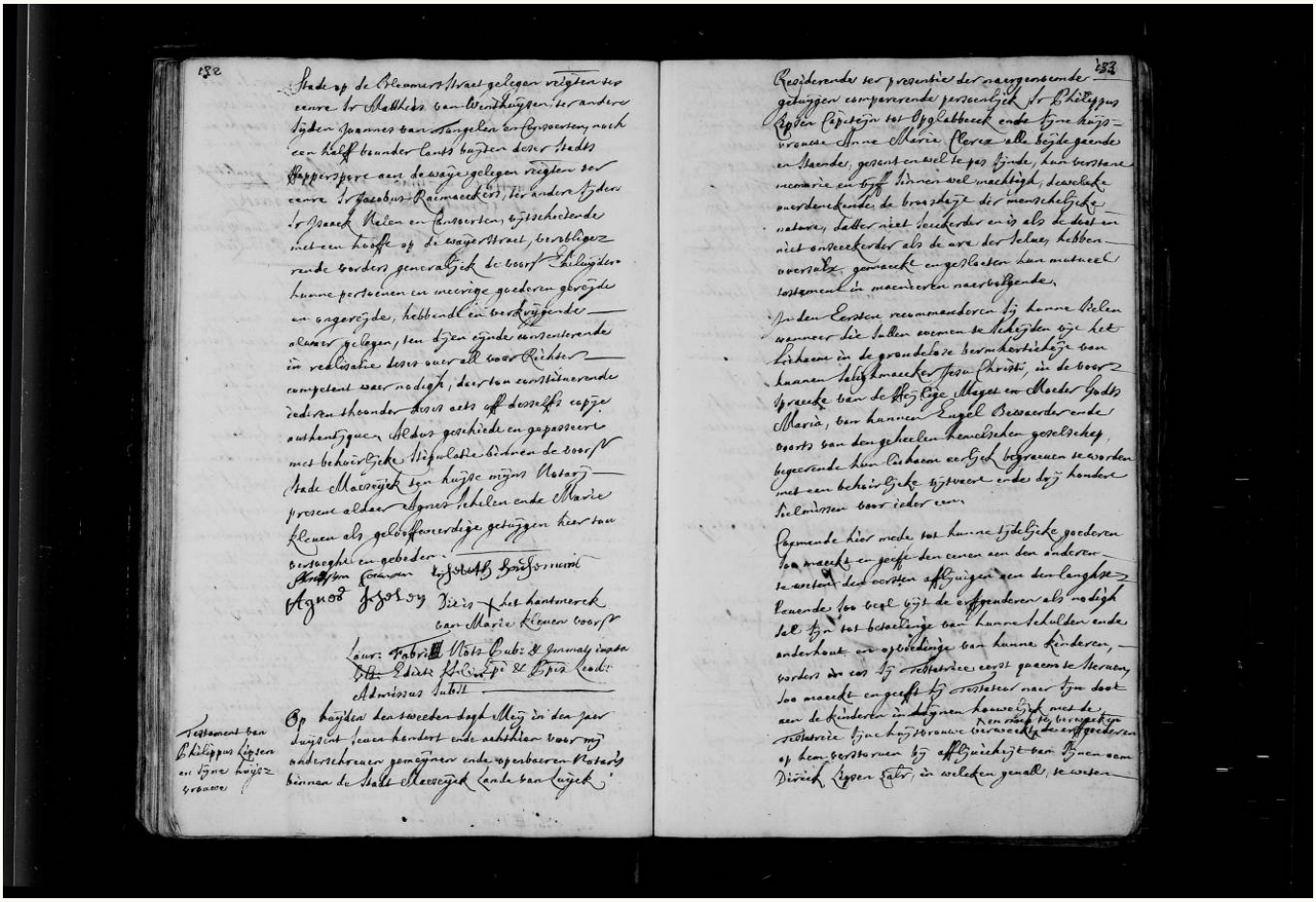
Open het volledige bronbeeld bij FamilySearch

9 april 1718

De Bleumerstraat en de ondertekeningen

Fabri, register 5, p. 132, linkerblad · DGS 009003916, beeld 71. Vervolg van de lijst van onderpanden, waaronder het huis in de Bleumerstraat in Maaseik. Lager volgen de namen van de comparanten en getuigen. Onderaan begint een andere akte.

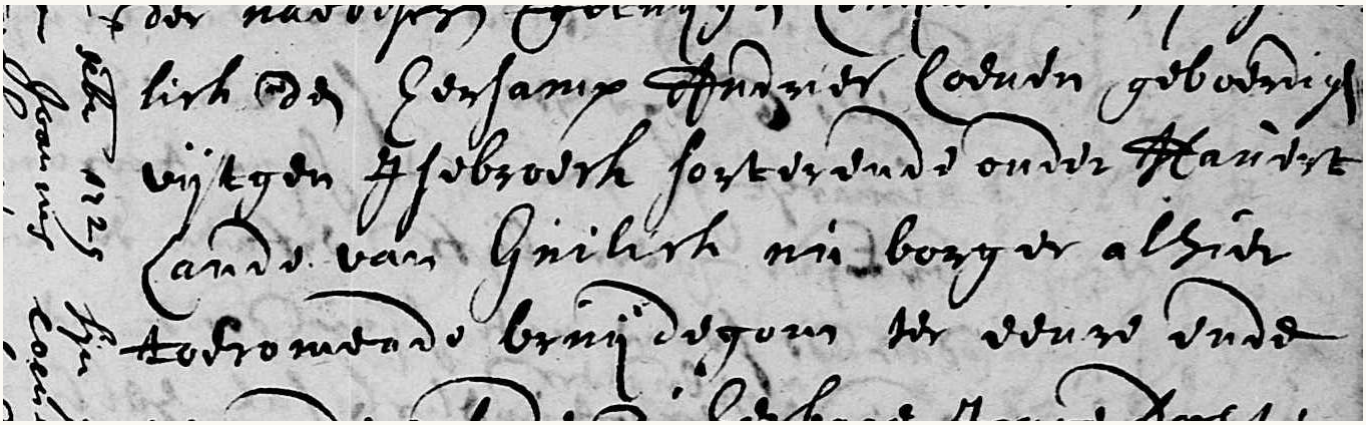

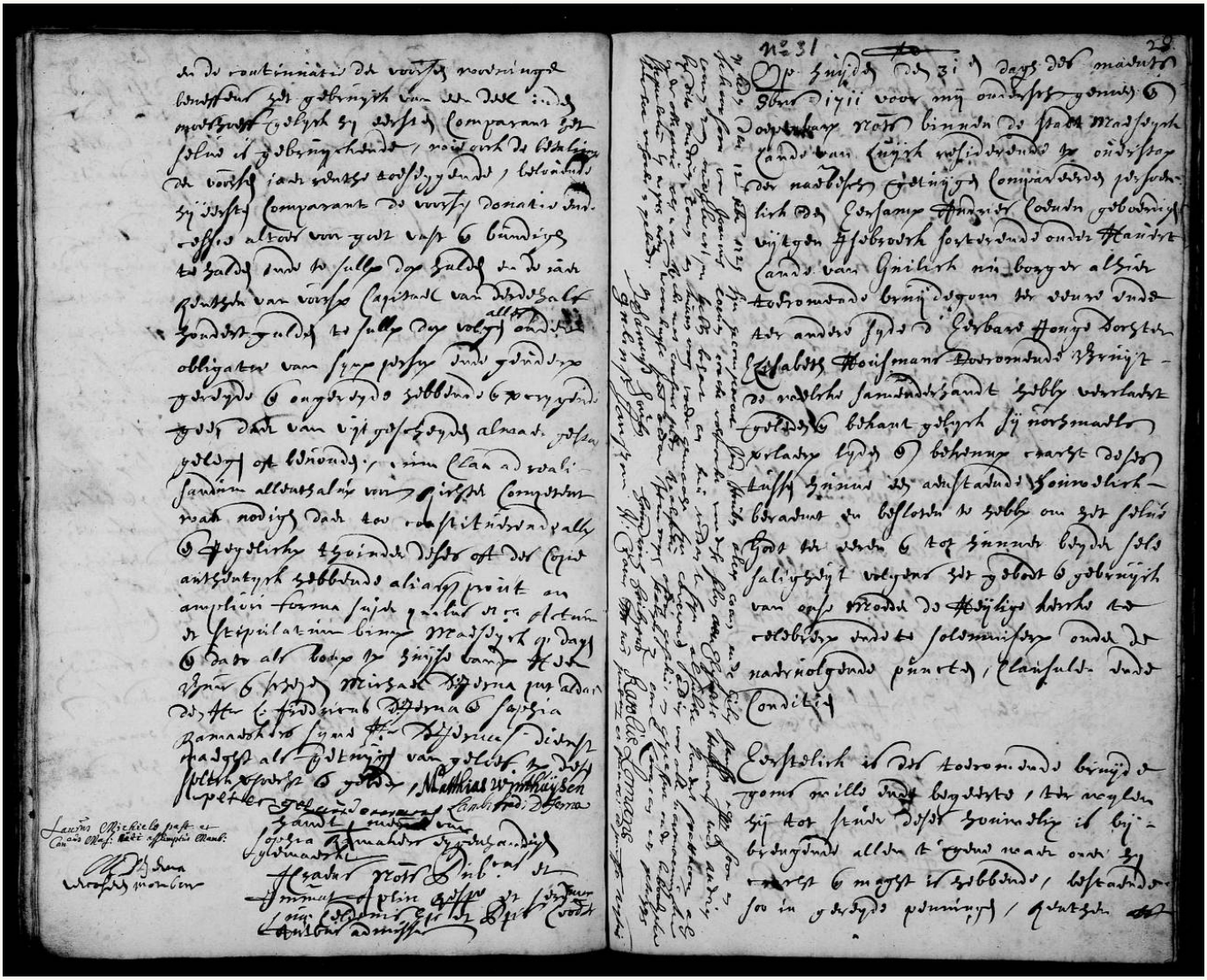
Open het volledige bronbeeld bij FamilySearch

31 oktober 1711

De herkomst van Andries en de kwitantie van 1725

Rijksarchief Hasselt · F. Craens, nr. 31, p. 28, rechterblad · film 1462277, item 7, DGS 009052405, beeld 1235. Andries is burger van Maaseik. Langs de linkerrand van deze akte staat dwars de afzonderlijke kwitantie van 12 december 1725.

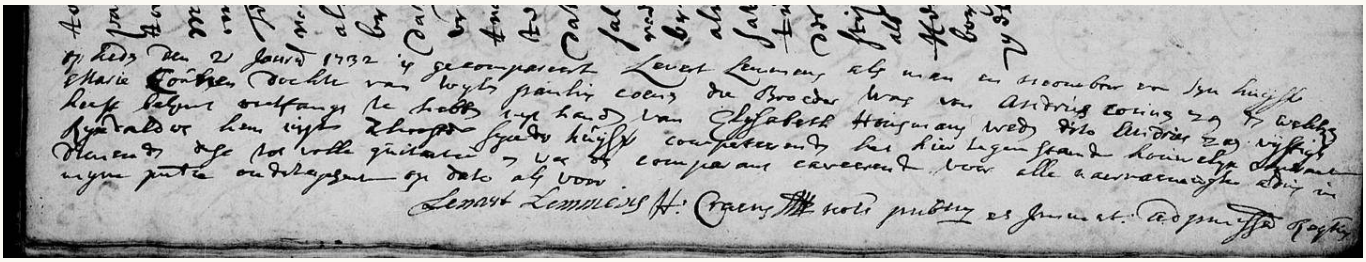

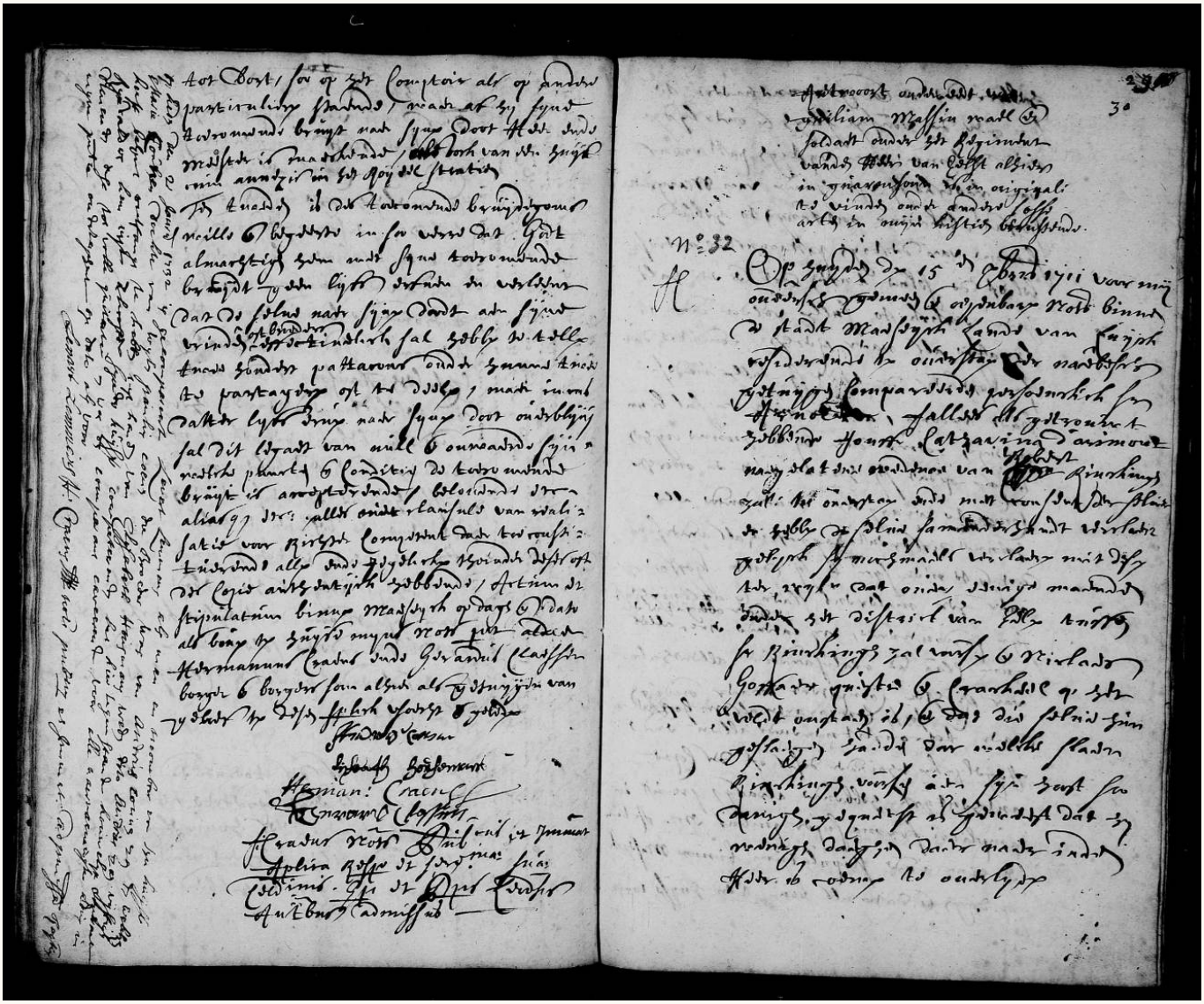
Open het volledige bronbeeld bij FamilySearch

2 januari 1732

De kwitantie voor Maria Coenen

F. Craens, nr. 31, p. 29, linkerblad · film 1462277, item 7, DGS 009052405, beeld 1236. Het slot van het contract van 1711 staat rechtop. De kwitantie over Maria en haar vader Paulus staat dwars in de marge en is hier ook gedraaid weergegeven.

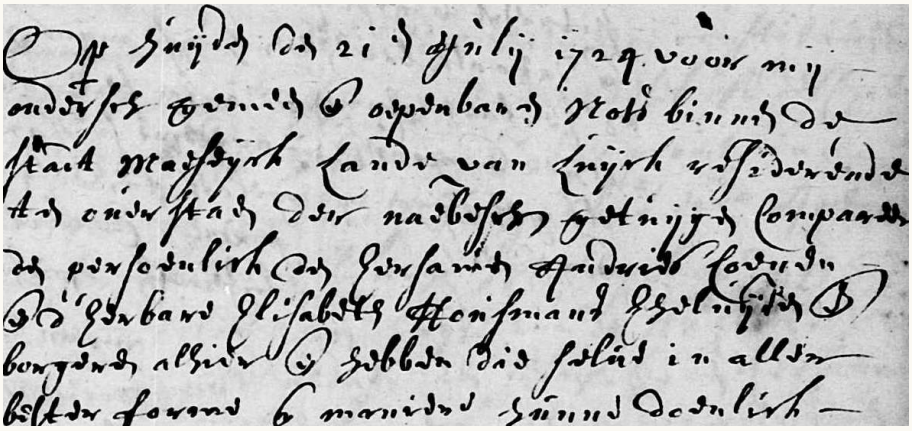

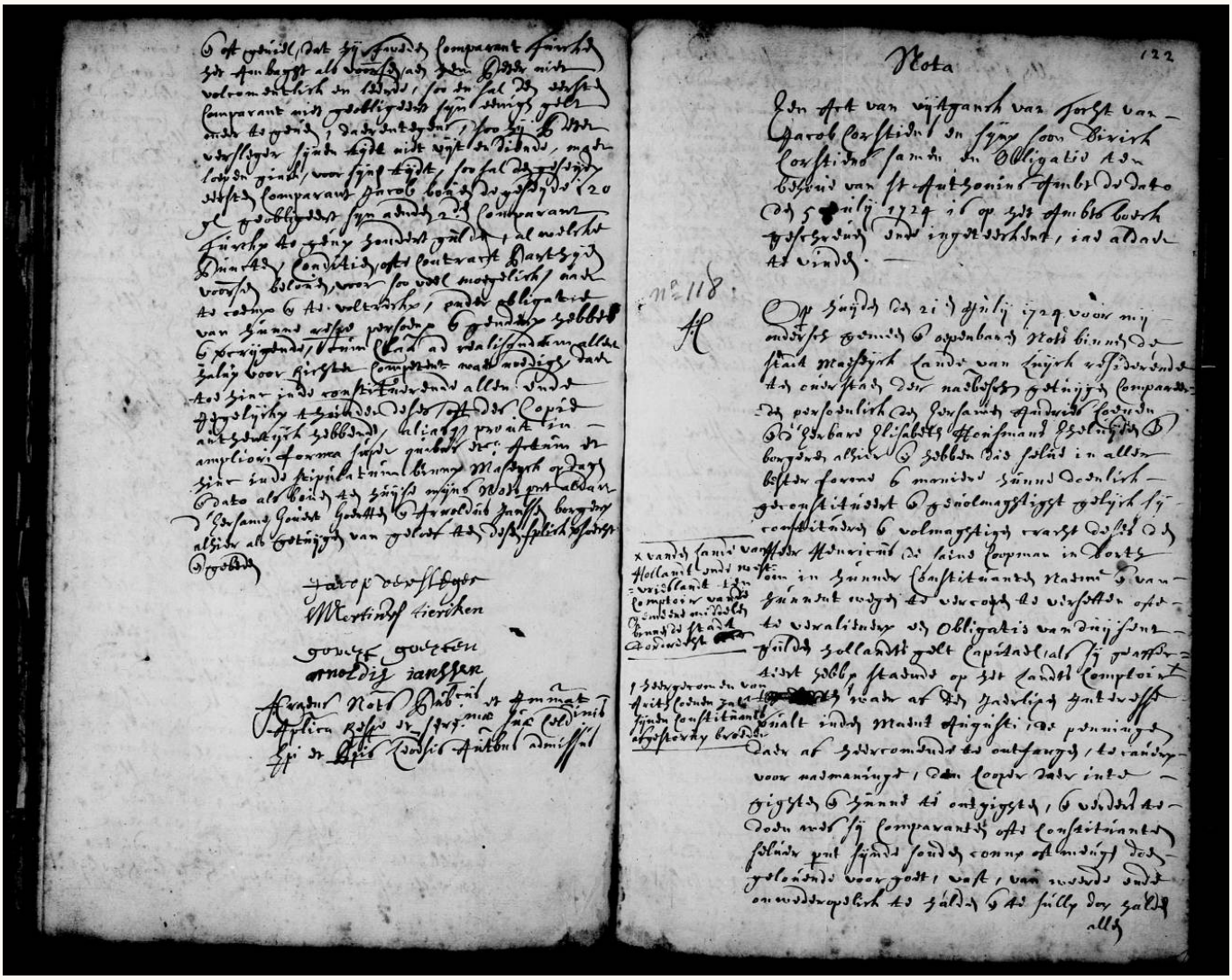
Open het volledige bronbeeld bij FamilySearch

21 juli 1724

De persoonlijke verschijning van beide echtgenoten

Rijksarchief Hasselt · F. Craens, nr. 118, p. 122, rechterblad · film 1462278, item 2, DGS 009052406, beeld 244. De akte begint onder de nota over een andere zaak. In de ondermarge links staat de verwijzing naar de overleden broer van Andries.

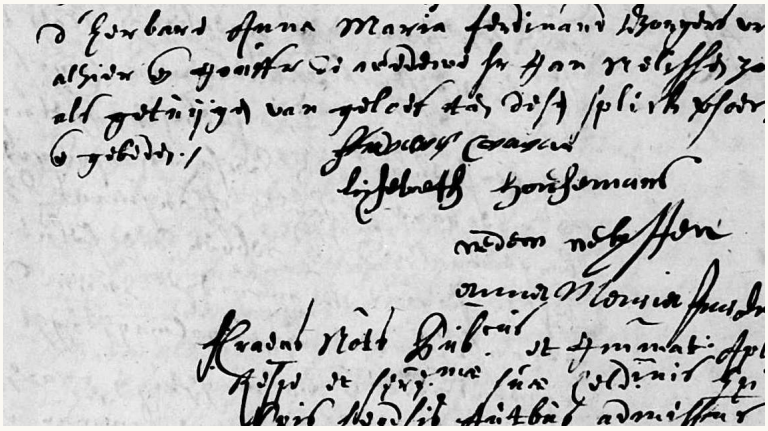

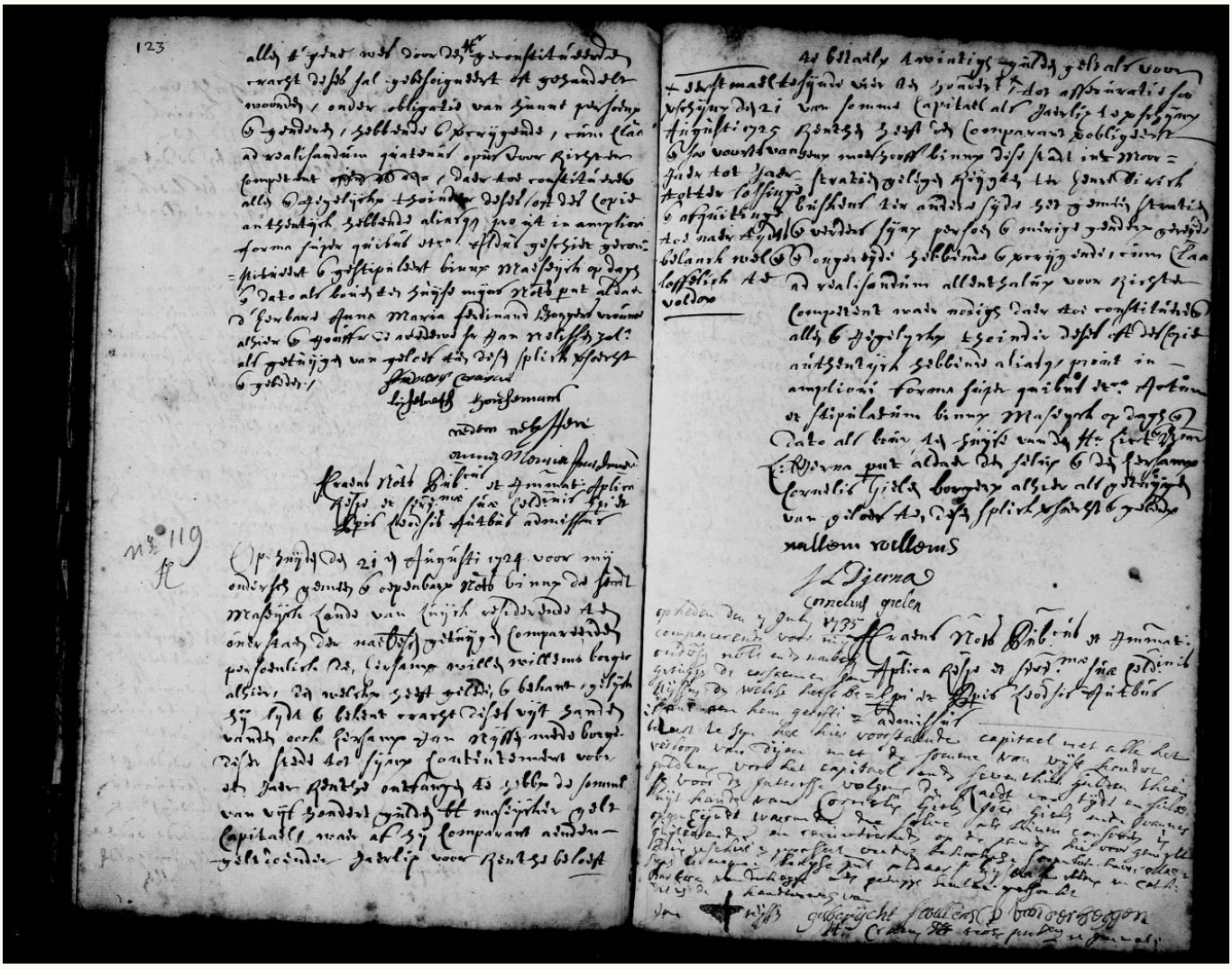
Open het volledige bronbeeld bij FamilySearch

21 juli 1724

Het slot van de Dordtse volmacht

F. Craens, nr. 118, p. 123, linkerblad · film 1462278, item 2, DGS 009052406, beeld 245. De notaris noteert de plaats, de getuigen en de ondertekeningen. Nr. 119 op het onderste deel van het blad is een andere akte.

Open het volledige bronbeeld bij FamilySearch

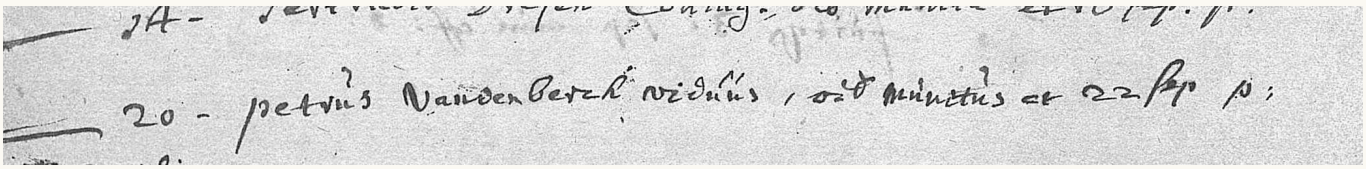
Overlijdenscontrole in Maaseik en Elen

De zoekperiode voor Andries Coenen

Voor Maaseik is het overlijdensboek van Sint-Catharina, register 382, beeldgroep 104425473, op de beelden 27–29 doorgenomen. Voor Elen zijn de corresponderende inschrijvingen in Sint-Petrus, beeldgroep 008412078, op de beelden 179–180 bekeken. Voor het tijdvak van 21 juli 1724 tot en met 12 december 1725 is op de leesbare regels geen zekere inschrijving van Andries Coenen herkend. Vooral in Elen zijn delen van het schrift verbleekt. Zijn overlijdensplaats en precieze datum blijven open.

Een andere overledene in het Maaseikse boek

Op het linkerblad van beeld 27 staat op 20 maart 1724 Petrus Vandenberck, aangeduid als viduus (weduwnaar), met begrafenis op de 22ste. Een naam van zijn vrouw, leeftijd en ouders ontbreken. De inschrijving lag al in de zoekrichting van het dossier. Deze broncontrole rechtvaardigt op zichzelf geen identificatie met de vader van de dopeling van 1693.

Maaseik · 1724 en de regel van 20 maart, beeld 27

Maaseik · overgang naar 1725, beeld 28

Maaseik · tweede helft van 1725, beeld 29

Elen · beeld 179 met inschrijvingen uit 1724 en 1725

Elen · beeld 180 met het vervolg van 1725

Bronnen voor de vergelijking

De eerdere ADD-ONLY-verslagen van 19 november over Anna Maria’s testament, Elisabeths schenking en de doopmeter van 1764 geven de reeds gelezen akten en registerbeelden. Voor de nummers bij Prinsen zijn de twee bewaarde Maaseikse indexbestanden A–L en M–Z van 7 oktober gebruikt.

Kenneth Booten · Fabri, repertorium register 5, p. 131